

Asia: VN/33905/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 4 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keski-Suomen työ- ja elinkeinotoimisto (jatkossa TE-toimisto) toteaa, että hallituksen esityksellä lisätään niiden mikroyritysten rekrytointeja, jotka harkitsevat ensimmäisen työntekijän palkkaamista. Esityksellä tuetaan myös yritysten kasvua ja kilpailukyvyn kehittymistä, joten esityksen mukainen tuki/valmennus kasvuhakuisille yksin- ja mikroyrittäjille on tarpeellinen. Rekrytointi on yritykselle/työnantajalle iso rahallinen sijoitus, joten valmennuksella/tuella on hyvät edellytykset vaikuttaa pienyrittäjien asennoitumiseen työnantajana toimimisessa ja lisätä yrityksen rekrytointiosaamista ja työvoiman hankintaan liittyvää osaamista, jolloin yritys/työnantaja voi välttää myös ns. riskirekrytoinnit.

Hallituksen esityksessä todetaan, että valmennusta tarjottaisiin yrittäjille ja yrityksille, joilla arvioidaan olevan jo rekrytoinnin tai työvoiman hankkimisen näkökulmasta edellytykset kannattavaan ja kasvavaan liiketoimintaan. Lisäksi todetaan, että yrityksillä ei olisi subjektiivista oikeutta palveluun, vaan yritys voitaisiin ohjata muiden palveluiden piiriin, mikäli katsottaisiin, ettei sillä ole tarvetta työnantajavalmiuksia kehittävälle valmennukselle. TE-toimisto haluaa kiinnittää huomiota asian harkinnanvaraisuuteen, jolloin herää kysymyksiä, miten määritellään valmennuksen tarpeellisuus yrittäjille ja kuka harkinnan/päätöksen tekee. Pohdittavaksi jääkin se, miten kriteerit valmennukseen pääsemiseksi määritellään ja kuinka täsmällisiä ns. työhajeiden tulisi olla, jotta valinta olisi tasapuolista yritysten/työnantajien kesken valtakunnallisesti. Kysymykseksi nousee myös se, onko liian tiukkojen kriteerien määrittely haitaksi valmennukseen pääsemiseksi? Miten kannattavuus ja kasvuun perustuvat kriteerit määritellään vai tuovatko ne vain haasteita? Esimerkiksi myös negatiivisen tuloksen tehnyt yritys saattaa kasvaa ja olla kannattava parin vuoden päästä. Yrityskentältä saadut kokemukset kertovat, että yritykset kokevat itse, että oikeanlaisen avainhenkilön rekrytoinnin jälkeen tai toisen henkilön palkkaamisen jälkeen yritystoiminta on muuttunut kannattavaksi. Selkeiden kriteereiden asettaminen palvelun myöntämiseksi voi taas helpottaa esim. palvelun markkinointia jne.

Hallituksen esityksessä todetaan, että valmennuspalveluiden hankinnasta vastaavat ELY-keskukset ja, että Työllistä taidolla -hanke on palvellut valtakunnallisesti työnantajia, mutta palveluhankinnat on tehty Uudenmaan ELY-keskuksessa. Tarkoittaako kohta sitä, että jatkossa kaikki ELY-keskukset tekevät ko. palveluhankintoja? Kysymykseksi myös nousee, vastaavatko kaikki TE-toimistot palvelun tarjoamisesta ja tiedottamisesta alueidensa yrityksille vai onko ELY-keskuksilla jokin rooli tässä?

TE-toimisto toteaa, että valmennus on helppo kytkeä osaksi TE-toimistojen toimintaa ja se toimii myös osana aloittaneen yrittäjän strategisia tukitoimia jälkisparrauksineen TE-palvelustrategian mukaisesti. Valmennuksellisen tuen tulisi kestää työntekijän palkkaamisen ensimmäisien kuukausien ajan, jotta yritys/työnantaja saisi tukea työnantajana olemiseen ja perehdyttämiseen. Siksi olisikin hyvä, että valmennuksen sisällölle ja kestolle ei asetettaisi erityisiä vaatimuksia. Tämä jättäisi ELY-keskukselle toivottavaa liikkumavaraa, jolloin voitaisiin myös hyödyntää maakunnallisia ominaispiirteitä mm. yrityskentän demografian ja kohtaanto-ongelman osalta.

Lopuksi Keski-Suomen TE-toimisto haluaa todeta, että ehdotuksessa voisi jossain määrin konkreettisemmin ottaa kantaa, millä mittareilla valmennuksen tehokkuutta ja vaikuttavuutta olisi hyvä seurata, jotta saadaan valtakunnallisesti vertailukelpoista tietoa.

Säynätmäki Tuula
Keski-Suomen TE-toimisto

Ruohtula Johanna
Keski-Suomen TE-toimisto